

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Der HH. Maeghden Die Van Christvs tijden tot dese eeuwe Inden Salighen Staet Der Svyverheydt inde Wereldt gheleeft hebben

Rosweyde, Heribert

T'Antwerpen, 1626

Cap. IX. Met vaat eenen yver eertijts de Hh. Bisschoppen de Maeghden tot desen staet vermaent hebben.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43129

ben in het vij. capit. uyt het schryuen vande **H. Va-**
ders ghenoech gespoezt han worden. Voorts vele **H.**
 maeghden / die nu inde **H. Kerckie** gheviert worden /
 hebben de **H. Maghet MARIA** hier in naer gevolght
 van haer jonghe jaren af. Ghelijck Thecla, Prisca,
 Agnes, Cecilia, Agatha, Lucia, Theodosia, ende ontal-
 lijcke andere / vande welcke eenighe in desen boeck te
 vinden zijn. Sommighe van dese zijn maer der-
 thien / veertien / vijftien / ende achtien jaren oudt
 gheweest.

Eccl. Tidd.
 c. 25. c. 15.

Hier staet te bemercken / dat wy hier spreken van
 hemelijcke belofte te doen / dat daer gheen sekere ja-
 ren toe ghestelt en zijn. Want om publijckelijck be-
 lofte te doen / zijn op verschepte tijden / verschepte
 wetten gheweest. Het laetste generael Concilie van
 Trenten heeft hier toe ghestelt xvj. jaren / te weten /
 dat niemant in 't publijck belofte mach doen / ten zy
 hy de xvj. jaer ghepasseert zy. Welck doock ghe-
 raedsamer is om t' onderhouden in hemelijcke be-
 lofte te doen. Hier in moet men volghen 't advijs
 van sinen Vrecht-vader / die na de ghelegghentheydt /
 rijpicheydt / ende complexie van de persooone / hier in
 traedt moet gheuen.

HET IX. CAPITTEL.

Met vvat een yver eertijds de **H. Bisschoppen** de
 maeghden tot desen staet vermaent hebben.

HDe pberich in het beginsel der **H. Kerckie**
 gheweest zijn de **H. Bisschoppen** / om de
 dochters te vermanen ende t' onderhouden
 inden maeghdelijcken staet / is eenichsints
 ghenoech bekenit uyt het eerste capitte / daer
 wy verschepten autheirs verhaelt hebben / die van
 den lof des maeghdoms geschreven hebben. Ich sal
 hier alleen verhaelen een ighe schriften ende woorden
 van sommige **H. Bisschoppen** / die van desen staet
 geschreven hebben; ende de dochters van de **H. Kerckie**
 / daer toe vermaendt; oft de selve om den
 maeghdelijcken staet t' onderhouden / daer toe onbere
 wijfne

wijfinghe achter-ghelaten hebben / oock op dese tijden noch bekend.

Hoe sorggh-vuldich den H. Ambrosius Bisschop van Milanen in dese sake gheweest is / kan ghenoech ghesien worden upt sijne schriften. Hy en was noch geen dyp jaren Bisschop gheweest / oft hy en schreef in de maendt Januarij / ter oorsake vande seest vande H. Agnes, dyp boecken vande maeghdelycke supberhepdt / aen sijne suster Marcellina : Ick heb u lieden, (schrijft hy) o heylighe maeghden, al en heb ic noch geen dry iaer Bisschop geweest, dese boecken gemaect ende gesonden voor eene ghifte. Ic ben noch weynich geleert ende ervaren in dese materie; maer u-lieden goede seden ende manieren hebben my dit gheleert ende bewesen. Het is een sake seer te verwonderen, hoe dat Ambrosius, die noch gheen dyp jaren Bisschop en had gheweest / jae noch Heptensch was / eer hy Bisschop ghekosen wierdt / met alsulck geest geschreven heeft van den maeghdelycken staet : datter niet en staet aen te twiiffelen / oft hy en heeft hier toe sonderlinghe hulpe ende in-gheven van den H. Gheest ghehad. Als hy nu dan den last vande Bisschoppelycke weerdichepdt aengheromen had / heeft terstont den achter des Heeren (die door den Atriaenschen Bisschop heel onbzychtaer ghelaten was) beginnen te cultiveren ende bouwen; ende vooz eerst het beste saedt der maeghdelycker supberhepdt daer in te saepen. Ende al ist dat dit saedt / 't welck hondert-voudelijck vrucht plach voort te brenghen / in dese Milaensche aerde nauwelijcx voort en broght dat het saedt mocht verghelden; soo en heeft nochtans desen pverighen ende gheestelijcken ackerman niet op-ghehouden / sijn devoiz hier in te doen / ende de dochters van Milanen tot desen staet van maeghdelycke supberhepdt te verwechten ende te vermanen. Daer sal (sepdt hy) misschien iemandt seggen : Ghy preeckt ons altijd vanden lof der maeghden. Vvat sal ick doen, die daghelijcx den selven sangh-singhe, ende niet en vervoorderet Dit en is mijn schult niet. Doe ick hier geen profijt, ic mercke dat ick elders profijt doe. Vvant al hier comen maeghden van Placenzen, van Bononien, ende van Mauritanien; om hier gewijet ende gewijelt te worden. Ghy-lieden siet hier eene groote sake, Ick preke hier van den maeghdom, ende ick worde el-

Baron. 6. 4.
anno 377.
paragr. II.

Ambros. 1. 3.
de virgia.

Ambros. de
virg. l. 1. 2.

ders ghehoort, ende doe vrucht. Is't dat dit alsoo gaet, wat resteerter, dan dat ick elders gae predicken, om hier oock vrucht te doen onder u-liedan. *V*ar sal ick segghen? Ick verstaet, dat oock veel dochters al hier te Milanen, die de moeders, iae oock som wighe weduwen (dat swaerder is) niet toe en laten te Kercke te comen, om my te hooren; wil hebben om desen staet te aen veerden; ende die my daghelijcx hoovers, en volgen mijne vermaninghe niet.

Ambros.
lib. 3. de
virgin.

Als de H. Ambrosius dit sermoon dede/was daer tegenwoordich Eusebius Bisschop van Bononien/ban welken hy aldus spreekt: Het is wel gheluckt: den Heere watendo dat ick van dese materie soude handelen, heeft my hulpe van mijn mede-broeders toe-ghesonden. Hier is tegenwoordich den visscher van de Kercke van Bononien, die seer bequaem is tot dese visscherije. Dit seyde Ambrosius/om dat hy wel wiste/dat dooz den arbeyt ende neerstichheidt van Eusebius Bisschop van Bononien / de kercke van die stad/met gheestelijcke maeghden seer vervult was/ghelijck den selven Ambrosius in het eerste boeck tot de maeghden betuyght: die oock tot den selven Bisschop een tractaet gheschreben heeft/vande

Item de
Instit. virg.

Onder-wijsinghe der maeghden.
Den puer vanden H. Hieronymus in dese saecke is ghenoech bekennt/dooz verschepe byteven/die hy aen verschepde dochters ende sa milien geschreben heeft: hier toe streckt den briez/dien hy gefonden heeft: aen Lera, Van de onder-wijsinghe van haar dochter; den briez ghesonden aen Demetrias, Hoe sy haren maeghdom soude bewaren; den briez gheschreben aen Gaudencius, van de op-voedinghe van Pacarula sijn cleyn dochterken: den briez ghesonden aen Eustochium, van de Bewaerenisse des maeghdoms.

Hieron. ep. 7

Epist. 8.

Epist. 12

Epist. 22.

Het is te verwonderen in desen D. Vader / hoe neerstich ende sozghuldich hy gheweest is / om de jonghe dochterkens/ooch die noch gheen vol verstant en hadden / tot de supberheidt te vermanen. Dit heeft ghebleken in den briez/dien hy geschreben heeft aen Gaudencius, die sijn dochterken Pacarula, oft te voren/oft soo haest als het ghebozen is gheweest/ Gode/om in eeuwighe supberheidt te leven/had opgedraghen. Hy schreef van eenen briez aen d'ouders/daer toe vande selve seer versocht zijnde/hoe datse die dochter

dochterken van kindtschen daghe souden op voeden. Hy verhaelt daer oock in / hoe dat vele familien haer dochterkens / diese tot de maeghdelyckhe staet wilden op-brenghen / ende Gode doen toe-wijen / van ioncx kleedden met geestelijcke kleederen: Daer zijnder (sepdt hy) die, als sy een dochterken hebben, 't welck sy Gode willen toe-eygenen, van ioncx aen het cleeden met een swarten rock, ende om-doen een swart mantelken, alle lijnwaet weiren, ende latense in wolle gaen, gheen goudt oft cieraet om den hals oft op het hoofd hanghende. Welcke gewoonte van sommighe ouders hy seer pryst: Van (sepdt hy) het is beter, datse niet en leeren draghen in haer kint scheydt, datse meerder-iarich moeten af-legghen. Dit lof-weerdigh gebrypck duert noch op dese tijdt / als veel ouders haer kinderen van ioncx kleeden met het habyt van Religiösen / diese de selve kinderen op-gheoffert hebben / oft diese door de hoor-sprake van den H. Justelder van die Religie / te voren onbzychbaer zynde / vercreghen hebben.

Dese puer der Catholijcken Bisschoppen / van de maeghden te vermanen / om dese staet van eeuwighe repnichedyt aen te nemen / was soo groot / dat Faustus een artsch-ketter der Manicheen hier in de Catholijcke Bisschoppen berispte / aldus schryvende teghen den H. Augustinus; Ghy lieden te samen, elck om het beste, doot alle neersticheydt om de maeghden tot dese professie van leven te vermanen; soo datter bykans nu in alle Kercken, meerder getal der maegden als der vrouwen is. Den welcken seer cloeckelyck vanden H. Augustinus wederlept is.

Aug. lib. 30.
contra
Faust. c. 4.

HET X. CAPITTEL.

Van een besondere plaetse der maeghden, als sy te Kercke quamen.

Het is eertijts in 't beghinsel der H. Kercke een gebrypck geweest dat buyten de Choor / (daer alleen de Clergie-was) de kercke afgedeylt was in twee deelen. In d' eene vergaderden de mans / in d' andere de vrouwe. Dit betuyght ons Philo Iudæus in synen boeck ghemaeckt